

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 223 / 20.05.2024

Biroul permanent al Senatului

L. 330 / 3.06.2024

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (b223/23.04.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2271/29.04.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D481/30.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect modificarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, în sensul majorării „punctajului de pensie pentru agricultori de la 0,57255 puncte la 1,00 puncte”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de asigurări sociale de stat, se impune solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, și obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, potrivit prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

În acest context s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 903/2020 în care s-a precizat că *„neîndeplinirea obligației solicitării fișei financiare conduce la concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare lipsită de un caracter obiectiv și real, astfel încât au fost încălcate prevederile constituționale cuprinse în art. 138 alin. (5) referitoare la stabilirea sursei de finanțare (...) Neîndeplinirea obligației inițiatorilor de a solicita Guvernului fișa financiară, conform art. 138 alin. (5) din Constituție coroborat cu art. 15 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, relevă că între Parlament și Guvern nu a existat un dialog real cu prilejul adoptării legii supuse controlului de constituționalitate, iar Parlamentul a decis asupra majorării unor cheltuieli bugetare întemeindu-se pe o sursă de finanțare lipsită de un caracter real, obiectiv și efectiv.”*

5. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, iar în cuprinsul acesteia sunt utilizați termeni care nu au accepțiune juridică ori unele formulări care nu sunt adecvate stilului normativ, indicând, cu titlu de exemplu, următoarele: *„animale și alte avuții”, „au fost condamnate la sărăcie și chiar înfometare”, „nu au avut posibilitatea unei alte profesii sau îndeletniciri”, „mărfurile se scumpesc pe zi ce trece”, „au trebuit să se ocupe de casă și de copii”, „pentru a nu le lasă la același nivel”.*

6. Analizând prezentul proiect, semnalăm că norma propusă la **articolul unic, la pct. 1** pentru textul preconizat la **art. 137 alin. (2)** din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, prin care se urmărește majorarea *„punctajului de pensie pentru agricultori de la 0,57255 puncte la 1,00 puncte”*, încalcă principiul nediscriminării

prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece creează un tratament mai favorabil pentru „foștii lucrători din agricultură”, care poate nu au realizat un stagiul complet de cotizare, fiind discriminatorie față de persoanele care au contribuit la acest sistem de pensii, realizând stagiul complet de cotizare contributiv ori față de cei care beneficiază, în prezent, de indemnizația socială.

Mai mult decât atât, precizăm că argumentele pe care inițiatorii le menționează, încălcându-se astfel principiul nediscriminării, sunt acelea conform cărora „*majoritatea pensionarilor din agricultură sunt femei, care pe lângă activitatea de CAP au trebuit să se ocupe de casă și de copii*” și „*nimeni nu poate supraviețui cu o sumă de 1200 lei pe lună în România anulului 2024*”.

Astfel, semnalăm că în fondul activ al legislației există un act normativ având ca obiect instituirea unei **indemnizații sociale pentru pensionari**, denumită inițial „**pensie socială minimă garantată**”, respectiv, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta a fost adoptată „ca măsură de reducere a sărăciei și de îmbunătățire a standardului de viață al populației”, în considerarea faptului că „**nivelul unor pensii din sistemul public se situează încă sub nivelul veniturilor care să permită beneficiarilor un trai decent**” și „în scopul de a evita excluderea socială a unei părți dintre pensionarii sistemului public de pensii, care reprezintă o categorie defavorizată de persoane în contextul crizei economice actuale, și pentru asigurarea unui venit minim de subzistență, avându-se în vedere situația economică și socială din România”.

Potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, „Beneficiază de indemnizația socială pentru pensionari, pensionarii sistemului public de pensii și pensionarii sistemului militar de pensii cu domiciliul în România, indiferent de data înscrierii la pensie, dacă nivelul cuantumului pensiei, cuvenit sau aflat în plată, se situează sub nivelul indemnizației sociale pentru pensionari”.

Cuquantumul indemnizației sociale pentru pensionari stabilit pentru anul 2024 este de 1.281 lei.

De această indemnizație socială, beneficiau în anul 2021, potrivit Expunerii de motive, „**932,0 mii persoane, din care: 134,8 mii persoane din rândul pensionarilor proveniți din fostul sistem pentru agricultori**”.

Așadar, prin majorarea punctajului de pensie doar pentru agricultori, astfel cum se propune, se creează o discrepanță majoră între categoriile de pensionari, în sensul că celelalte persoane, care nu sunt „foștii lucrători din agricultură”, **nu vor beneficia** de o „îmbunătățire semnificativă a nivelului de trai”, ci vor obține în continuare indemnizația socială, care în prezent este de 1.281 lei.

7. Prin urmare, apreciem că scopul urmărit de inițiatori, acela al asigurării unui trai decent pentru pensionari, poate fi asigurat printr-o intervenție asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009, prin care să se reglementeze un quantum mai mare al indemnizației sociale, astfel încât principiul constituțional al nediscriminării să nu fie încălcat, așa cum am menționat mai sus.

*

* *

În concluzie, în forma prezentată propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

The seal is circular with a double border. The outer border contains the text "ROMANIA" at the top and "CONSILIUL LEGISLATIV" at the bottom, separated by two small stars. The inner border contains the text "PREȘEDINTE" at the top and "REȘEDINȚA" at the bottom. In the center of the seal is a stylized emblem of a person holding a scale and a sword.

București
Nr. 504/17.05.2024

L. nr. 80/1992

M. Of. nr. 180/29 iul. 1992

Pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 37/9 feb. 1994

Lege privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale
agricultorilor

ieșit din vigoare

² modificări prin

L. nr. 194/1998

M. Of. nr. 405/23 oct. 1998

Lege pentru modificarea și completarea unor dispoziții din
Legea nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări
sociale ale agricultorilor

*modifică art. 6, art. 20, art. 25 alin. (3), art.
28, art. 32 alin. (1);*

introduce art. 18_1, art. 32_1, art. 32_2

³ abrogat prin

L. nr. 19/2000

M. Of. nr. 140/1 apr. 2000

Legea privind sistemul public de pensii și alte drepturi de
asigurări sociale

ieșit din vigoare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. LIV(54)/2006 - M. Of. nr. 138/22 feb. 2008 (art. 92 alin. 1 lit. b); Decizia I.C.C.J. nr. 16/2008 - M. Of. nr. 837/12 dec. 2008 (art. 5 alin. (1) pct. II, art. 94 alin. (1) lit. d)); Decizia I.C.C.J. nr. 40/2008 - M. Of. nr. 334/20 mai 2009 (art. 43 alin. (1) și (2), art. 77 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2010 - M. Of. nr. 223/31 mar. 2011 (art. 2 lit. e), art. 78 art. 164 alin. (1) și (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2011 - M. Of. nr. 349/19 mai 2011 (anexa nr. 3); Decizia I.C.C.J. nr. 19/2011 - M. Of. nr. 824/22 nov. 2011 (art. 2 lit. e), art. 78, art. 164 alin. (1) și (2))

Lege privind sistemul public de pensii

1 promulgată prin D. nr. 1600/2023 M. Of. nr. 1089/4 dec. 2023

Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul public de pensii